

Povestirea Lui Dumnezeu

POVESTIREA 4: Exodul și Legea

ÎNAINTE DE A ÎNCEPE:

Imaginea de ansamblu

Acestea sunt ideile principale pe care dorim ca oamenii să le înțeleagă mai profund în urma acestei povestiri:

- Dumnezeu Își salvează oamenii din sclavia și opresiunea păcatului.
- Dumnezeu le dă Legea ca să le arate cum să trăiască avându-L pe El ca Dumnezeu (Legea a fost dată oamenilor îndată ce aceștia au fost eliberați din sclavie, pentru a le arăta cum să trăiască în libertate).
- Dumnezeu dă oamenilor aleși de El o modalitate de ispășire a păcatelor pentru a trăi în comuniune cu El.
- Ei aveau să fie un popor prin care Dumnezeu să-Și arate gloria altor popoare.
- Oamenii se revoltă din nou și trăiesc în căile lor, făcând ceea ce este drept în ochii lor (determinând ei ce este bine și ce este rău pentru ei).

Stabilește tonul discuțiilor

Nu va fi nevoie să repeți această listă în fiecare săptămână, dar e bine să le ai în vedere în caz că e nevoie să reamintești cadrul discuțiilor.

- Suntem aici ca să învățăm și să ne schimbăm. Nu vrem să fie doar un timp de socializare, ci ne dorim să creștem în apropiere unii față de ceilalți și astfel, să construim o comunitate
- Distrăți-vă și mențineți discuția în mișcare și participativă
- Fiți deschiși la o provocare fie de la mine sau de la alții din grup (să ne acordăm unii altora permisiunea de a fi provocați; verifică, pune întrebări, etc.)
- Străduiește-te să fii onest și vulnerabil, și prin urmare, cu toții să onorăm acestea prin menținerea confidențialității asupra informațiilor personale împărtășite.
- Vom încerca să răspundem întrebărilor cât se poate de mult pe baza povestirilor pe care le parcurgem și care provin din Biblie: **Tot ceea ce avem nevoie să aflăm despre Dumnezeu și oameni poate fi găsit chiar în povestirea Lui! (important de repetat această ultimă propoziție la începutul fiecărei serii de povestire)**

Recapitularea Povestirii de săptămâna trecută

- **Săptămâna trecută...** Am văzut că Dumnezeu Și-a ales un popor care să fie într-o relație specială cu El -- să se încreadă în El și nu în căile lor. Aceasta a fost o favoare din partea lui Dumnezeu, sau har i-am mai zis noi -- ei nu au făcut nimic pentru a câștiga sau merita acest lucru. Dumnezeu alege să lucreze prin oameni păcătoși (singura lui variantă, având în vedere că întreaga umanitate păcătuise).
- Am văzut, de asemenea, cum Dumnezeu a făcut un legământ cu Avraam prin care urma să-i dea urmași numeroși, binecuvântându-i în același timp familia pentru a putea fi o binecuvântare pentru restul lumii -- pentru a le putea arăta cum este El altor popoare.

Povestire de legătură

După câțiva ani, fiul lui Isaac a avut la rândul lui un fiu pe nume Iacov, al cărui nume a fost ulterior schimbat în Israel însemnând „cel ce luptă cu Dumnezeu”. Evreii au fost apoi numiți după Iacov, poporul lui Israel. Iacov a avut doisprezece fii. Unul dintre fiii lui, pe nume Iosif, a ajuns să locuiască în Egipt (Povestea lui Iosif este una interesantă, dar pentru altă dată...). Iosif și-a invitat familia să vină în Egipt pentru a scăpa de o foamete mare care afectase toată regiunea. În timpul petrecut trăind în Egipt, Israel a ajuns o națiune mare. După ce Iosif a murit, regele Egiptului numit Faraon, s-a temut de Israel pentru că ajunsese un popor numeros. Din această cauză, el i-a tratat foarte rău, făcând din israeliți sclavii lui. Sclavia lor a durat 400 de ani, însă Dumnezeu promisese să binecuvânteze poporul Lui...

POVESTIREA ȘI DIALOG

Scena 1: Eliberarea și Poruncile

Povestire bazată pe Geneza 37-50, Exod 1-2, 7-12, 19-20

Dumnezeu a inspirat un om pe nume Moise să-i salveze pe israeliți de sub sclavie. El l-a trimis pe Moise să-l avertizeze pe Faraon că urmează să se întâmple lucruri îngrozitoare egiptenilor dacă aceștia nu eliberează poporul lui Dumnezeu. Însă Faraon a fost arogant și nu a ascultat, astfel încât Dumnezeu a trimis o serie de urgii pentru a-i pedepsi pe egipteni, fără însă ca acestea să-i afecteze pe Israelii.

Dumnezeu a transformat apa în sânge, le-a umplut țara de broaște, păduchi și muște, le-a omorât vitele, a acoperit oamenii cu cenușă, a distrus pământul cu grindină și cu lăcuste și a adus mare întuneric peste Egipt.

Însă în ciuda acestor evenimente teribile, Faraon tot nu a fost înduplecat să le dea drumul israeliților să plece. Prin urmare, Dumnezeu a mai trimis încă o urgie... o urgie care urma să ia viața fiecărui întâi-născut din rândul oamenilor și animalelor din tot Egiptul. Însă, Dumnezeu pregătise o modalitate ca întâii-născuți ai poporului Israel să fie cruțați.

Dumnezeu le-a spus să ia un miel întâi-născut, fără cusur, de parte bărbătească, pe care să-l sacrifice, fără însă a-i zdrobi niciun os. Apoi, ei trebuiau să ia sângele acestui miel și să-l pună pe tocul ușilor caselor lor. Astfel, israeliții au făcut întocmai cum îi instruisese Dumnezeu.

La miezul nopții, Dumnezeu a trimis îngerul morții prin Egipt pentru a lua viața tuturor întâilor-născuți, cu excepția celor din casele ale căror toc era marcat de sânge. Egiptenii au plâns din cauza acestei tragedii și i-au implorat pe Israelii să plece, eliberându-i astfel din sclavie. Astfel, Israel, o națiune mare ce număra peste două milioane de oameni, a pornit drumul de întoarcere în țara pe care Dumnezeu o promisese lui Avraam. Dar Faraon dorea să se răzbune, așa încât el și-a trimis armatele după Israel, pentru a-i prinde și a-i omorî. Pe când se apropiau israeliții de Marea Roșie, au crezut că erau blocați de ape și vor fi prinși în cele din urmă de egipteni. Dar Dumnezeu a despărțit marea în două pentru ca israeliții să treacă pe pământ uscat. Când armata lui Faraon a încercat să treacă și ea în urma lor, Dumnezeu, printr-un vânt puternic, a suflat apele înapoi peste ei. Armata egipteană a fost distrusă în totalitate!

La două luni după ce au părăsit Egiptul, israeliții s-au așezat la poalele muntelui Sinai. Dumnezeu s-a coborât pe munte în mijlocul focului și fumului care acoperea muntele. Dumnezeu l-a chemat pe Moise în prezența Sa pe vârful muntelui. Acolo, Dumnezeu i-a vorbit spunându-i: *„Spune poporului Meu aceasta: ‘Ați văzut cum v-am purtat pe aripi de vultur și v-am salvat din Egipt. Acum, dacă Mă veți asculta și veți păstra legământul Meu, veți fi poporul meu prețuit -- o împărăție de preoți -- puși deoparte pentru a mă reprezenta pe Mine’”*.

Când Moise a coborât de pe munte a zis poporului ceea ce Dumnezeu îi spusese. Cu toții au fost de acord, zicând: *„Vom face tot ceea ce Dumnezeu ne va cere. Vom urma întru totul poruncile Lui”*. După aceea, Dumnezeu i-a dat instrucțiuni lui Moise despre cum se pot întoarce oamenii să urmeze căile Lui și să trăiască în libertate, adică o viață trăită aproape de Dumnezeu, sub protecția Lui. Aceste „instrucțiuni” se numesc *Cele Zece Porunci* și erau regulile de bază ale lui Dumnezeu pentru viață. Iată-le pe scurt...

*„Eu sunt Dumnezeul care te-a salvat de la sclavie în Egipt.
Pune-Mă deasupra tuturor lucrurilor. Nu te închina altor lucruri.
Nu folosi abuziv numele Meu, nerespectându-l.
Amintește-ți să pui deoparte o zi din săptămână pentru a te odihni și a te închina Mie (prin odihnă).
Onorează-ți părinții. Nu ucide, fura sau minți.
Fii loial -- nu te culca cu altcineva în afară de soția sau soțul tău.
Nu pofti ce au alții, ci fii mulțumit cu ce ai.”*

Dumnezeu i-a dat lui Moise și mai multe instrucțiuni, numindu-le legi, pentru a le da mai departe poporului Israel. Aceste legi ofereau detalii specifice cu privire la lucruri legate de...

Cum să-ți tratezi vecinii, dușmanii, cum să gestionezi conflictele, ce înseamnă pedeapsă dreaptă, când să lucrezi și când să te odihnești, când să celebrezi și când să te închini, precum și ce ofrande sunt acceptate înaintea lui Dumnezeu. Însă oamenii nu au vrut să trăiască în limitele stabilite de Dumnezeu, răzvrătindu-se din nou și numind aceste instrucțiuni un nou fel de sclavie. Chiar și cei care încercau să asculte de aceste reguli găseau că este imposibil să le respecte în mod perfect.

Pentru că Dumnezeu întotdeauna face ce este bun, drept și perfect, El nu putea trece cu vederea păcatele lor, iar pedeapsa finală pentru păcat era moartea. O viață trebuia dată ca plată pentru neascultarea fiecărei persoane. Însă Dumnezeu își iubea poporul, așa încât El a găsit cu cale ca viața lor să fie substituită cu cea a unui animal inocent pentru păcatul lor.

Astfel, oamenii aduceau animale pure înaintea lui Dumnezeu, rugându-L să transfere păcatele lor asupra animalului neajutorat. Animalul era apoi omorât, iar sângele lui era sacrificat în locul persoanei vinovate.

Acest sistem de sacrificii a continuat sute de ani. Sacrificii pentru păcate trebuiau aduse zi după zi, an după an. Iar Dumnezeu le accepta, însă doar ca un simbol a ceea ce urma să vină. El pregătea un sacrificiu final care urma să fie îndeajuns pentru a plăti o dată pentru totdeauna pentru păcatele lumii.

Dialog Scena 1: Eliberarea și poruncile

Ține cont că acesta este un dialog, nu un test. „Răspunsurile” de sub fiecare întrebare sunt acolo pentru a te ajuta ca și lider în a conduce discuția către câteva idei cheie.

1. Cum puteau împiedica Israeliții moartea primului lor născut?

Poate va fi nevoie să conduci discuția către:

- Ei au fost nevoiți să omoare un miel perfect, întâi-născut, de parte bărbătească și să-i pună sângele pe tocul ușii casei lor.
- A fost nevoie ca ei să intre înăuntru, să se ascundă în spatele sângelui, în timp ce îngerul morții trecea prin țară.
- Dumnezeu este Cel care le-a purtat de grijă! Desigur, atâta timp cât ei făceau acesta, încrezându-se în El.

2. În care alt loc din Povestire vedem că viața (și sângele) unui animal nevinovat au fost luate pentru a acoperi păcatul altei persoane?

Poate va fi nevoie să conduci discuția către:

- În povestirea cu Adam și Eva, atunci când Dumnezeu a făcut haine pentru ei din piei de animal.

3. De ce sunt sacrificiile și sângele importante?

Poate va fi nevoie să conduci discuția către:

- Dumnezeu a spus că păcatul și rebeliunea trebuiesc plătite. Plata păcatului este moartea.

- Plata pentru păcat este pierderea vieții. Viață pentru viață. Legământul cu Noe ne învață că viața este în sânge. Sângele (o viață sacrificială) este singurul mod de a plăti pentru păcat.
- Sfințenia lui Dumnezeu cere ca păcatul și rebeliunea să fie pedepsite sau înlăturate din prezența Sa.

4. Ce este un legământ? Despre ce legământ vorbea Dumnezeu? Cu cine a fost încheiat inițial acest legământ?

Poate va fi nevoie să conduci discuția către:

- Avraam.
- Poporul Israel.
- (Recapitulează elementele din promisiunile legământului inițial).

5. Cum crezi că Israelii ar fi putut să-și țină partea lor din legământ?

Poate va fi nevoie să conduci discuția către:

- Să îl asculte pe Dumnezeu, împlinind poruncile Lui.

6. Crezi că Dumnezeu și-ar fi retras legământul dacă ei nu ascultau de El?

Poate va fi nevoie să conduci discuția către:

- Parțial -- El putea să nu-i binecuvânteze și protejeze, dar în cele din urmă El alege să-i salveze pentru a le arăta cât de mare este El, fără a se baza pe cât de ascultători erau ei.

7. Ce crezi că a vrut Dumnezeu să spună prin „Veți fi o împărăție de preoți”?

- Ei trebuiau să îl oglindească, arătând lumii cum este El de fapt.

8. Care este scopul poruncilor și legilor?

Poate va fi nevoie să conduci discuția către:

- Legea a fost dată oamenilor imediat după ce au fost eliberați din sclavie, arătându-le cum să trăiască în libertate, aproape de Dumnezeu, astfel încât să poată trăi în legământ cu El.

9. Care dintre aceste porunci crezi că este cel mai greu de îndeplinit?

- Poate vei dori să conduci oamenii către concluzia că prima dintre cele 10 porunci le însumează în esență pe toate.

10. Ce ne arată poruncile și legile lui Dumnezeu despre El?

- Ele ne arată că Dumnezeu vrea să trăiască într-o relație cu noi, apropiată și plină de har.

11. Care este rezultatul umblării în căile lui Dumnezeu?

Scena 2: Împărații și profeții

Povestire bazată pe Deuteronom, Iosua, Judecători, 2 Samuel, 2 Împărați, profeții din 2 Samuel 7; Isaia 7,9,40,53,61; Psalmul 22; Mica 5; Zaharia 12

După ce au rătăcit prin deșert 40 de ani, Dumnezeu a condus poporul lui Israel spre a recâștiga Țara Promisă de la dușmanii lor. Dumnezeu le-a dat multe victorii în bătălii, onorându-și pe deplin promisiunile făcute lor. Dar oamenii L-au respins și s-au închinat dumnezeilor falși. Această închinare falsă i-a condus pe mulți spre a comite multe alte păcate.

Datorită păcatului și răzvrătirii lor, Dumnezeu și-a retras protecția și a permis ca ei să fie biruiți și pedepsiți de popoare străine. Când oamenii sufereau, se întorceau din nou la Dumnezeu, implorând ajutorul și iertarea Lui. Din nou, Dumnezeu îi ierta și le trimitea niște lideri, numiți *judecători*, spre a-i conduce spre victorie în fața dușmanilor lor (Ei nu erau judecători în sensul cuvântului de astăzi, ci erau mai degrabă un fel de generali). Bătălie după bătălie, Israel își cucerea dușmanii de la fiecare graniță. În victorie, oamenii l se închinau lui Dumnezeu, dar imediat după aceea ei îl părăseau din nou, trăind după bunul lor plac.

Din păcate, acesta a devenit un tipar repetat din generație în generație: poporul Israel venea și se închina lui Dumnezeu atunci când avea nevoie de ajutor, însă când lucrurile mergeau bine, oamenii reveneau la a se închina altor dumnezei. Perioada aceasta era una în care *fiecare făcea ceea ce considera că este drept în ochii lui*.

Din moment ce regii domneau peste celelalte popoare, israeliții s-au plâns lui Dumnezeu spunându-I: „*Vrem un rege uman pe care îl putem vedea și care să domnească peste noi*”. Dumnezeu le-a dat oamenilor ce au vrut și le-a îngăduit să fie conduși de o succesiune de regi umani care în cele din urmă s-au răzvrătit împotriva lui Dumnezeu și a autorității Sale. Din cauza neascultării lor, Dumnezeu și-a retras din nou protecția, îngăduind ca Israelul să fie din nou cucerit de alte popoare. Israelii au fost alungați din Țara Promisă și mulți au devenit sclavi din nou.

În timpul acestor regi, Dumnezeu a trimis profeți care să fie mesageri ai Lui. Dumnezeu a vorbit prin profeți, chemând oamenii să se întoarcă la căile Lui și să asculte de poruncile Lui. Profeții au avertizat Israelul de ce se putea întâmpla dacă continuau să se răzvrătească împotriva lui Dumnezeu. Profeții au prevestit, de asemenea, despre un nou legământ pe care Dumnezeu îl va face cu poporul Lui. Ei au prezis oamenilor și venirea unui Mesia, un Rege Etern, care va împlini acest legământ, îi va salva și va domni pentru totdeauna. Dumnezeu le-a dat profeților viziuni despre cum va fi Mesia atunci când va veni.

Profeți ca Isaia au prezis că...

... o fecioara îl va naște pe acest Mesia în Betleem.

... El va fi descendent din linia regelui David (cel mai mare rege al lor) care a fost la rândul lui un urmaș al lui Avraam.

... El nu va face nimic greșit, trăind o viață fără păcat.

... El va fi bătut, omorât și îngropat în mormântul unui om bogat.

... Viața Lui va fi oferită ca sacrificiu pentru păcatele noastre.

... El va întemeia un regat cum nu a văzut Israelul niciodată.

... El își va ține fiecare promisiune făcută lui Avraam, Isaac și urmașilor lor.
... Dumnezeu va lăsa să cadă asupra Lui pedeapsa și vinovăția pentru toate păcatele noastre.
Viața Lui va fi jertfită pentru noi.
... datorită Lui mulți vor deveni drepți înaintea lui Dumnezeu.

În ciuda avertizărilor profeților, poporul Israel a încetat să mai asculte de Dumnezeu, astfel încât Dumnezeu a încetat să mai vorbească oamenilor timp de 400 de ani...

Dialog Scena 2- Regi și Profeți

Ține cont că acesta este un dialog, nu un test. „Răspunsurile” de sub fiecare întrebare sunt acolo pentru a te ajuta ca și lider în a conduce discuția către câteva idei cheie.

12. După tine, care sunt cele mai surprinzătoare aspecte ale istoriei israeliților?

13. Care este tiparul urmat de israeliți?

Poate va fi nevoie să conduci discuția către:

- Ei au avut încredere în ei, în loc să aibă încredere în Dumnezeu, determinând singuri ce este bine și ce este rău pentru ei.
- Atunci când dădeau de necaz ei strigau și se întorceau către Dumnezeu,
- ...iar El îi salva.
- Apoi, reveneau înapoi la ceea ce considerau că este drept în ochii lor. Ei se închinau altor dumnezei, chiar și după câte a făcut El pentru ei.

14. În ce mod te identifici cu modelul după care israeliții au trăit?

15. Uitându-te la viața ta, cu câtă ușurință pui la îndoială autoritatea sau te supui ei? Ești mai grabnic în a-ți impune propria autoritate? De ce da, de ce nu?

[slide-ul despre odihnă]

16. Per total, ce s-a întâmplat de-a lungul Povestirii atunci când oamenii nu au ascultat poruncile lui Dumnezeu și au trăit în mod egoist?

17. Cât de des lumea în care trăim sau cultura noastră justifică anumite lucruri de dragul confortului personal?

- Ex. Statisticile privind avortul și eutanasia umană.

[slide-ul despre odihnă]

18. Cine i-a salvat din sclavie inițial și apoi în repetate rânduri?

- Dumnezeu!!!

19. [Tabloul] Din toate Povestirile de până acum ce ai învățat despre Dumnezeu?

Poate va fi nevoie să conduci discuția către:

- **Dumnezeu este Sfânt -- El nu va îngădui ca răul să rămână în prezența Sa.**
 - El întotdeauna face ce este Bun, Drept și Perfect.
 - El niciodată nu tratează oamenii nedrept.
 - El l-a judecat pe Lucifer împreună cu îngerii căzuți, alungându-i din Cer.
 - El i-a alungat pe Adam și Eva din grădină.
 - El l-a alungat pe Cain din prezența Sa, condamându-l să fie un hoinar.
 - El a distrus pământul printr-un potop.

- El a judecat Egiptul.
- El de asemenea a judecat Israelul prin subjugare și deportare, atunci când au urmat dumnezei falși.
- **El are toată puterea.**
 - El a creat totul, inclusiv îngerii.
 - El a creat omul și a pregătit Pământ pentru ca omul să locuiască aici.
 - El a distrus toți oamenii și toate animalele prin potop.
 - El a făcut ca o femeie stearpă să rămână însărcinată.
 - El a distrus cu ușurință cea mai puternică națiune, Egiptul, și pe cel mai puternic rege, Faraon.
 - El are control complet asupra creației Lui: El poate transforma Nilul în sânge, poate cauza furtuni mai mari decât s-au văzut în istorie, poate aduce insecte ca să mănânce toate recoltele, poate face ca ziua să fie noapte, și poate diviza apele Mării Roșii. El controlează vântul și valurile.
 - El controlează popoarele: când Israelul nu a ascultat, El a adus popoare străine pentru a-i subjugă.
- **El cunoaște toate lucrurile.**
 - El știa ce gândea Lucifer în inima lui.
 - El a știut că Adam și Eva păcătuiseră.
 - El a știut despre Cain că era pe punctul de a face ceva rău.
 - El știa gândurile și intențiile fiecărei persoane de pe Pământ.
 - El a știut că Sara va avea un copil.
 - El a știut că Iosif va salva familia lui de la secetă.
- **El este sursa harului.**
 - El nu l-a distrus pe Lucifer.
 - El nu i-a ucis pe Adam și pe Eva imediat.
 - Noe a găsit har/ favoare în ochii lui Dumnezeu.
 - El l-a chemat pe Avraam și i-a promis că-l va face o națiune numeroasă și va binecuvânta prin el toată lumea.
 - El i-a dat Sarei un copil la o vârstă înaintată.
 - El i-a spus lui Moise cum întâiul-născut poate fi salvat prin Paște.
 - El a găsit o modalitate prin care păcatele israeliților să fie iertate prin sângele jertfelor aduse, astfel încât ei să poată să locuiască cu El.
 - El a trimis judecători, regi și profeți pentru a le transmite oamenilor Cuvântul Lui.
 - El a promis venirea unui Rege care va salva oamenii de toate păcatele lor.
- **El declară „dreptatea” (eng. "right-eous-ness") oamenilor Săi.**
- **El întotdeauna își ține promisiunile.**
 - El le-a spus lui Adam și Evei că vor muri dacă vor mânca din fructul oprit.
 - El a promis să aducă potopul și l-a adus.
 - El a promis un fiu lui Avraam și Sarei, iar ei au conceput un copil.
 - El a promis să-l facă pe Avraam o națiune mare și acest lucru s-a adeverit.
 - El a promis să-și salveze oamenii din Egipt și a făcut aceasta.
 - El a promis să salveze întâiul-născut dacă sângele unui miel era pus pe tocul ușii, și a făcut întocmai după cum a promis.
 - El a promis să dea urmașilor lui Avraam țara Canaanului și a făcut acest lucru.

El a promis că va trimite un Mesia, un Salvator... Oare va veni acesta?

Continuarea Dialogului

Folosind instrumente media

Folosește cântece sau ilustrații pentru discuții suplimentare

Citiți Psalmul 81 împreună

20. De care dintre părțile Povestirii de astăzi îți aduce aminte?

21. Ce întrebări ai?

22. Ce imagine despre Dumnezeu îți creezi în urma acestui psalm? Ce îți dorește El pentru poporul Lui?

Aplicație Suplimentară

23. Dacă ceea ce am discutat astăzi este adevărat, cum ar trebui să-ți impacteze viața?

(Proverbe 14:12 „Multe căi pot părea bune omului, dar la urmă se văd că duc la moarte”)

28. Cum ne-ar afecta pe noi ca și comunitate?

29. Cum i-ar afecta pe ceilalți? Pe vecinii noștri sau orașul nostru?

Pași Practici

Materialul „Pași Practici” este o unealtă menită să ne implice în Povestire la nivel personal, dar și împreună cu alții în timpul săptămânii. Această sesiune nu este suficientă pentru ca cineva să fie pătruns de Povestire astfel încât să înceapă să trăiască în viața de zi cu zi, într-o comunitate, implicațiile Povestirii.

Pe măsură ce distribui materialul, **subliniază câteva lucruri cheie pe care tu, ca lider, le-ai găsit semnificative...**